

Ljubljana, 9.4.2020

V sindikatih javnega sektorja smo zgroženi nad včerajšnjo odločitvijo Komisije za razlago Kolektivne pogodbe za javni sektor (KPJS), ki si je vzela pristojnost, da je velikemu številu javnih uslužbencev odvzela pravico do dodatka za delo v rizičnih razmerah po 11. alineji 39. člena KPJS. Vladni predstavniki v omenjeni komisiji so s pomočjo predsednice komisije, ga. Nataše Belopavlovič, preglasovali sindikalne predstavnike in sprejeli razlago, ki pomeni popolno arbitrarnost pri določanju upravičenosti do omenjenega dodatka, neenake prakse in neenako obravnavanje javnih uslužbencev ter uzurpiranje pristojnosti določanja vsebine kolektivne pogodbe, za katero so pristojne zgolj stranke kolektivne pogodbe.

Namen in naloga Komisije je razložiti morebitne nejasne določbe kolektivne pogodbe. Komisija ni sodišče, njen namen ni presojati o upravičenosti posameznika ali skupine posameznikov do določene pravice. Komisija tudi ni pristojna za presojo o pravičnosti ali primernosti posamezne rešitve v kolektivni pogodbi. Ta presoja in morebitna sprememba kolektivne pogodbe je pridržana strankam kolektivne pogodbe, v primeru KPJS dogovoru med Vlado in sindikati javnega sektorja. Predmetno določilo KPJS, v zvezi s katerim je razlago sprejela Komisija je jasno in ne potrebuje posebne razlage, zato odločitev Komisije dejansko pomeni poseg v besedilo kolektivne pogodbe in njeno spremembo, kar presega pristojnosti Komisije.

Kljub obljubam predstavnikov Vlade, da bodo vsi zaposleni, ki v času epidemije delajo, za svoje delo dobili dodatno plačilo, je odločitev Komisije dala delodajalcem v javnem sektorju podlago za to, da nekatere delavce izključijo iz kroga prejemnikov za dodatno plačilo. Za to ni Komisija določila nobenih kriterijev, temveč je odločitev v celoti prepustila delodajalcem in to navkljub dejstvu, da za to v besedilu kolektivne pogodbe ni nikakršne podlage. V svoji razlagi je Komisija v celoti relativizirala temeljni pogoj, določen v KPJS za dodatno plačilo, to pa delo na območju epidemije, ki je v Sloveniji razglašena od 12.3.2020. Tisoči javnih uslužbencev bodo zaradi tega prikrajšani, ironično pa je, da se je z izplačilom dodatka najprej, še pred odločitvijo Komisije, začelo zapletati v zdravstvu, ki je nesporno prvo na udaru pri spopadu s COVID-19.

S strani članov Komisije, imenovanih iz vrst sindikatov, smo bili opozorjeni na sporno vodenje seje Komisije za razlago KPJS pri odločanju o dodatku za delo v rizičnih razmerah, saj je bilo iz poteka seje razvidno, da je predsednica komisije na nasprotju z dosedanjo prakso že vnaprej pripravila predlog besedila za razlago, ki so ga skupaj z vladnimi predstavniki na koncu tudi sprejeli, in to še preden bi bila vsem članom komisije dana na vpogled vloga Vlade za razlago omenjenega člena. Predsednica je predlagala svojo razlago, še preden bi lahko mnenja o predmetu razlage izmenjali člani Komisije. Prav tako Komisija ni obravnavala še drugih vlog za razlago KPJS, ki so se nanašale na isti dodatek, čeprav so prispele še pred odločanjem Komisije, Ministrstvo za javno upravo pa je nekatere od omenjenih vlog celo več dni zadrževalo in jih članom Komisije ni posredovalo, kljub temu, da je bilo jasno, da Komisija odloča o prav teh vprašanjih.

Prepričani smo, da je sprejeta odločitev Komisije za razlago KPJS napačna in presega pristojnosti Komisije, zato bomo v sindikatih za uveljavitev pravic naših članov kljub sprejeti razlagi uporabili vsa pravna in zakonita sredstva ter jim nudili pravno pomoč in zastopanje v tožbah, ki bodo vložene v primeru morebitnega neizplačila dodatka. V primeru, da bodo delavci s svojimi tožbenimi zahtevki

uspeli, v kar ne dvomimo tudi glede na nekatere že znane sodne odločitve, ki jih komisija ni želela upoštevati, pričakujemo, da bodo tisti, ki so takšno odločitev sprejeli, tudi odgovarjali za povzročeno škodo.

Glede na navedeno je predsednica Komisije za razlago KPJS, ga. Nataša Belopavlovič, izgubila zaupanje sindikatov javnega sektorja in zato zahtevamo njen odstop. V kolikor ga. Belopavlovič ne bo odstopila, bomo sindikati javnega sektorja v znak protesta iz Komisije odpoklicali svoje predstavnike in do imenovanja novega predsednika ali predsednice Komisije pri delu tega organa sindikalni predstavniki ne bodo sodelovali.

Nenazadnje je odločitev Komisije potrebno presojati tudi skozi prizmo ukrepov, ki jih za omejitev širjenja COVID-19 sprejema Vlada. Ukrepi omejujejo gibanje na območje občine, prepovedujejo zbiranje ljudi, ustavljene so celotne panoge, javno življenje v državi je tako kot v številnih drugih državah zastalo. Namen ukrepov je zmanjšanje tveganja okužbe, vsakdanje aktivnosti v okolju, v katerem prihaja do stikov med ljudmi pa to tveganje povečujejo. Dnevno se nas opozarja na to, da je potrebno ostati doma, biti previden, saj smo ogroženi praktično v trenutku, ko stopimo iz svojih domov. V takšnih razmerah prepustiti odločitev o izpostavljenosti in nevarnosti delodajalcem je popoln absurd. Če Vlada podpira takšno odločitev, s tem sama spodkopava vsakršno legitimnost ukrepom, ki jih sama sprejema za omejitev širjenja COVID-19 in z njimi omejuje naše vsakdanje aktivnosti.

Za konec poudarjamo, da materialna škoda, ki je s tem povzročena javnim uslužbencem, ni niti blizu nezadovoljstvu, demotivaciji in občutku razvrednotenja dela, ki jih v tem trenutku občutijo številni zaposleni v javnem sektorju, na katerih v obdobju epidemije dejansko v veliki meri sloni delovanje države. Tudi za to bo moral nekdo prevzeti odgovornost.

Jakob Počivavšek
Vodja Pogajalske skupine reprezentativnih
sindikatskih javnega sektorja
l.r.